

فراخوان تک‌نگاری

مراسم تشییع رهبر شهید منتشر شد

فراخوان نگارش «تک‌نگاری مردم‌شناختی» از مراسمات وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی به همت دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی منتشر شد.
فراخوان نگارش «تک‌نگاری مردم‌شناختی» از مراسمات وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی ویژه اساتید، پژوهشگران، فارغ‌التحصیلان و دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی علوم انسانی به همت دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی منتشر شد.
تک‌نگاری مردم‌شناختی، قالبی است که از یک‌سو امکان به اشتراک‌گذاری مشاهدات صاحب‌نظر علوم انسانی را فراهم می‌سازد و از سوی دیگر خواننده را از سطح مشاهدات به عمق معانی و انگیزه‌های مشارکت‌کنندگان در آن رویداد رهنمون می‌سازد.
دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی از همه پژوهشگران، فارغ‌التحصیلان و دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی رشته‌های مختلف علوم انسانی دعوت می‌کند با نگارش و ارسال تک‌نگاری‌های مردم‌شناختی از مراسمات وداع و تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی، زمینه انتشار کتاب‌هایی با این موضوع را فراهم سازند.

پاسداشت خالقان آثار موسیقایی

«آقای شهید ایران» و «پدر امت»

نهمین شش آبیین «خیومه هنر» با تجلیل از پدیدآورندگان دو اثر موسیقایی با موضوع شهادت رهبری، در کنار اجرای برنامه‌های موسیقایی، نمایشی، آیینی و ادبی در تئاتر شهر برگزار شد.
در بخش ویژه این مراسم از هانف نیک‌پور، خواننده و خالق نماهنگ «آقای شهید ایران» به پاس تولید این اثر که هم‌زمان با شهادت رهبر و آیین تشییع پیکر ایشان منتشر شد، تجلیل به عمل آمد. این نماهنگ با رویکردی حماسی و سوگوارانه به یکی از آثار شاخص تولید شده در روزهای پس از این واقعه تبدیل شده است. همچنین فاطمه آقایی، تهیه‌کننده نماهنگ «پدر امت» به دلیل تولید این اثر مورد تجلیل قرار گرفت. «پدر امت» با صدای آوین، خواننده هوش مصنوعی تولید شده و با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در کنار مضامین آیینی و حماسی، روایتی هنری از اندوه و سوگواری مردم در پی شهادت رهبر ارائه می‌کند. «رای زوری» و «اول وصف محمدسعید میرزایی با شعر خوانی، حال و هوای عاشورایی و حماسی بر نامه را تکمیل کردند. همچنین مجلس برده‌خوانی «حبیب این مظاهر» با اجرای حسین ظاهری، رویاتگر بخشی از حماسه کربلا بود.

مجموعه ۴ جلدی «آقای شهید ایران»

منتشر شد

انتشارات به‌نشر، مجموعه چهار جلدی «آقای شهید ایران» را هم‌زمان با برگزاری آیین تشییع پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب اسلامی منتشر کرد. مجموعه چهار جلدی «آقای شهید ایران» را هم‌زمان با آیین تشییع پیکر مطهر شهید آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای(رضوان‌الله تعالی علیه) منتشر کرد که با نثری روان، شیوا و خوش‌خوان در قطع کوچک و ۱۱۰ صفحه‌ای برای استقبال از اجتماعات عظیم مردمی در مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب آماده‌سازی شده است. کتاب‌های «ملت ایران»، «راضی به رضا»، «رای زوری» و «اول وصف تو» از جمله آثار این مجموعه هستند. این آثار در قالب‌های مختلف محور، پژوهشی و گزیده بیانبات تدوین شده‌اند و ابعاد گوناگونی از زندگی، مبارزات و دیدگاه‌های رهبر شهید را پیش‌روی مخاطبان قرار می‌دهند.

پیام

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیر مسئول: محمدجواد اخوان
سر‌مدیر: غلامرضا صدقیان
آدرس: تهران، خیابان بهیقی
کوچه شهیداکبر زجاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۰۶۰-۸۸۵۲۳۰۶۰-فکس: ۸۸۴۹۸۴۶۶
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۸۸۷۳۰۹۴۲
چاپ: همشهری

Public@JavanOnline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۷۶۴۰ | چهارشنبه ۱۷ تیر ۱۴۰۵ | ۲۳ محرم ۱۴۴۸ | اذان ظهر ۱۲:۰۹ | غروب آفتاب ۱۹:۲۳ | اذان مغرب ۱۹:۴۴ | نیمه شب شرعی ۲۳:۱۷ | اذان صبح فردا ۰۳:۱۲ | طلوع آفتاب فردا ۰۴:۵۶ |

حکمت

امیرالمؤمنین امام علی علیه‌السلام:
هرگز از کسسانی مباش که از اندرز سود نمی‌برند، مگر اینکه بدان ملزم شوند، زیرا خردمند از ادب (نصیحت) سود ببرد و حیوانات جز به ضرب تازیانه به راه نیایند.
تحف‌العقول، ص ۸۳

مروری بر مهم‌ترین اظهار نظرهای رهبر شهید انقلاب درباره فیلم‌های ایرانی

فیلم خوب در منظومه فکری رهبر شهید چه ویژگی‌هایی داشت؟

همین دقت را می‌توان در اظهارنظر ایشان درباره «ماجرای نیمروز» مشاهده کرد. پس از تماشای فیلم خطاب به محمدحسین مهدویان گفتند: «فیلمتان عالی بود. خیلی خوب بود. نشستیم استفاده کردیم و لذت بردیم. کارگردانی عالی بود، بازی‌ها عالی بود، قصه عالی بود، فیلم خوش‌ساخت بود، خیلی خوب بود. گرم‌ها خیلی خوب بود». شهید بهشتی را خیلی خوب از آب درآوردید.»

شاید یکی از مهم‌ترین نمونه‌های نگاه هنرمحور رهبر شهید، ماجرای فیلم «هزارمولک» باشد، فیلمی که در زمان اکران با مخالفت‌های فراوانی روبه‌رو شد. کمال تبریزی درباره دیدار خود با ایشان می‌گوید: «من در چند جلسه که مقام معظم رهبری را دیدم، فقط از فیلم تعریف کردند و نتیجه‌گیری که از فیلم کردند، این بود که متأسفانه این فیلم از طرف کسسانی که باید فهمیده می‌شد، ننگد. مشکل به آنجا برمی‌گردد که این تسلط نسبت به متون و آثار هنری در این زمینه خیلی تسلط داشتند. یکی از نامهارت‌ترین خوانندگان کتاب و رمان، خود ایشان بودند.» این روایت نشان می‌دهد که از نگاه رهبر شهید، پیش از داوری درباره یک اثر هنری باید زبان سینما، استعاره، طنز و قواعد روایت را شناخت. موضوعی که در ارزیابی ایشان از «هزارمولک» نقشی تعیین‌کننده داشته است.

■ **پرهیز از سیاه‌نمایی**
فیلم «به حبه قند»، ساخته رضا میرکریمی نیز نمونه دیگری از همین رویکرد است. میرکریمی نقل می‌کند که پس از نمایش فیلم، پیامی از سوی رهبر انقلاب دریافت کرده است: «رهبری «به حبه قند» را دیده‌اند و خیلی اصرار داشتند من سریع رنگ بزنم و به شما بگویم که خیلی این فیلم را پسندیدم، سپس توضیح دادند مثل اینکه یک جماعتی به ایشان گفته بودند که این فیلم مناسبی نیست و زن و مرد سر یک سفره می‌نشینند. ایشان فیلم را همراه با خانواده دیدند. بعد که دیدند رو به جماعتی که این حرف رازده بودند، گفتند اینکه فیلم خیلی خوبی بود. گفته بودند ما سر همین سفره‌ها بزرگ شده‌ایم و همچنین گفته بودند خیلی فیلم ایرانی است.»

■ **تأکید در پرداختن به ظرفیت‌های دفاع مقدس**
دفاع مقدس نیز یکی دیگر از حوزه‌هایی است که ایشان ظرفیتی بزرگ برای سینمای ایران فرهنگ و هنر در سال ۱۳۸۰ درباره این تعهد هنری تأکید کردند و فرمودند: «هنرمند، هم در باب فرم و قالب هنر خودش و هم در قبال مضمون تعهد دارد. کسی که فریحه هنری دارد، نباید به سطح پایین اکتفا کند. این یک تعهد است. هنرمند تنبل و بی‌تلاش، هنرمندی که برای تعالی کار هنری خودش و ایجاد خلاقیت تلاش نمی‌کند، در حقیقت به مسئولیت هنری خودش در قبال قالب عمل نکرده است. علاوه

احمد جوان

اگر بخواهیم نگاه رهبر شهید انقلاب به سینما را تنها در چند جمله خلاصه کنیم، شاید مهم‌ترین ویژگی آن، پرهیز از قضاوت‌های سطحی باشد. مرور سخنان ایشان درباره سینما و فیلم‌های سینمایی نشان می‌دهد که در این منظومه فکری، سینما پیش از هر چیز یک هنر است؛ هنری که باید با معیارهای روایت، فرم، محتوا، تأثیرگذاری فرهنگی و کیفیت هنری سنجیده شود، نه با حاشیه‌ها یا برداشتهای شتاب‌زده.

رهبر شهید انقلاب در طول سال‌های مختلف، بارها از جایگاه ممتاز سینما سخن گفته‌اند. جایگاهی که از نظر ایشان، هیچ رسانه دیگری به آسانی نمی‌تواند با آن رقابت کند. ایشان در دیدار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۹۲، سینما را رسانه‌ای بی‌بدیل توصیف کردند و گفتند: «سینما خیلی عنصر جذابی است، رسانه فوق‌العاده‌ای است، یعنی واقعا الان هیچ چیزی مثل سینما نیست از لحاظ اثرگذاری.»

این نگاه تنها یک تمجید کلی از سینما نیست، بلکه بیانگر اعتقاد به ظرفیت‌مندی این هنر است. همین نگاه است که سبب می‌شود در دیدار با جمعی از کارگردانان سینما و تلویزیون در سال ۱۳۸۵، سینما را «کارآمدترین رویاتگر واقعیت و حقیقت» بداند و تأکید کنند: «هنر سینما بلاشک یک هنر برتر است؛ یک رویاتگر کاملاًسلط – که هیچ رویاتگری تاکنون در بین این شیوه‌های هنری روایت یک واقعیت و یک حقیقت، تا امروز به این‌آمادی نیامده – و یک هنر پیچیده و پیشرفته و متعالی.»

رهبر انقلاب در کنار ستایش از ظرفیت سینما، همواره بر مسئولیت هنرمند نیز تأکید داشتند. از نگاه ایشان، تعهد هنرمند تنها به مضمون اثر محدود نمی‌شود، بلکه کیفیت هنری نیز بخشی از این مسئولیت است. ایشان در دیدار اصحاب فرهنگ و هنر در سال ۱۳۸۰ درباره این تعهد هنری تأکید کردند و فرمودند: «هنرمند، هم در باب فرم و قالب هنر خودش و هم در قبال مضمون تعهد دارد. کسی که فریحه هنری دارد، نباید به سطح پایین اکتفا کند. این یک تعهد است. هنرمند تنبل و بی‌تلاش، هنرمندی که برای تعالی کار هنری خودش و ایجاد خلاقیت تلاش نمی‌کند، در حقیقت به مسئولیت هنری خودش در قبال قالب عمل نکرده است. علاوه

پاسداشت میراث رهبر شهید در گرو تقویت فرهنگ مطالعه است

توجه ایشان به میراث مکتوب ایران و جهان اسلام نیز در اهدای هزاران نسخه خطی، کتاب نادر و اثر نفیس به کتابخانه آستان قدس رضوی و تلاش برای جلوگیری از پراکندگی برخی مجموعه‌های ارزشمند نمود. یافت، اقداماتی ماندگار که در حفظ حافظه علمی و تمدنی این سرزمین نقشی مؤثر داشت.

آشنایی عمیق ایشان با زبان و ادبیات عرب، ترجمه آثاری چون «صلح امام حسن(ع)» و «پنده در قلمرو اسلام» و توجه به ظرفیت‌های هنری شعر عربی از گستردگی مطالعات و شناخت ایشان از میراث فکری و ادبی جهان عرب حکایت‌دشت. انس با ادبیات جهان و علاقه به آثاری چون «بینویان»، «جنگ و صلح»، «خوشه‌های خشم»، «خانواده تیبو» و «دن

نما حسین کشنگار

رویداد

پروژه‌های مستندنگاری که یک روز تاریخی را ثبت کردند

روایت هنری از تشییع رهبری

مستند نیست، بلکه یک عملیات گسترده تصویربرداری محسوب می‌شود. چندین گروه مستندسازی در نقاط مختلف مستقر شده‌اند تا از زوایای مختلف، تصاویر این روز را ثبت کنند، تصاویری که در ادامه می‌توانند به یک یا چند مستند مستقل تبدیل شوند.

■ مرکز گسترش؛ روایت یک مراسم در چند

جغرافیا

هم‌زمان با حوزه هنری، مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و بیانمایی نیز پروژه مستقلی را آغاز کرده است. حامد شکیبانیان و مهدی شامحمدی، هدایت و مشاوره این پروژه را برعهده دارند و گروه‌های تصویربرداری آنها در تهران، قم و مشهد مستقر شده‌اند. همین گستره جغرافیایی، تفاوت مهم این پروژه با بسیاری از آثار مشابه است.

اگر بسیاری از مستندهای تاریخی صرفاً محل اصلی برگزاری مراسم را ثبت می‌کنند، این پروژه تلاش دارد بازتاب اجتماعی این رویداد را در شهرهای مختلف نیز به

تصویر بکشد؛ اینکه یک اتفاق ملی چگونه در نقاط مختلف کشور تجربه و بازنمایی می‌شود. در چنین رویکردی، تنها یک مراسم ثبت نمی‌شود، بلکه فضای عمومی جامعه، واکنش مردم، حال و هوای شهرها و تجربه جمعی یک روز تاریخی نیز به بخشی از روایت تبدیل خواهد شد.

■ مستندسازی به روایت انجمن سینمای جوان

انجمن سینمای جوانان ایران نیز با اعزام بیش از ۵۰ گروه فیلمبرداری و عکاسی به محل تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب و برگزاری پوشش‌های مختلف در ثبت این رویداد بزرگ تاریخی شرکت داشته است. سازمندی بیش از ۵۰ تیم تخصصی فیلمبرداری و عکاسی برای پوشش مراسم در شهرهای تهران، قم، مشهد، نجف و کربلا از مهم‌ترین اقدامات انجمن سینمای جوانان ایران در ارتباط با مراسم وداع با پیکر رهبر شهید است. همچنین هم‌زمان با این اقدام، ۵۷ دفتر انجمن سینمای جوانان ایران در سراسر کشور نیز با پوشش تصویری مراسم‌ها، اجتماعات و حرکت‌های مردمی در بیش از ۱۵۰ شهر و روستا، به ثبت ابعاد مختلف این خدادادی ملی می‌پردازند. راهاندازی پوشش عکس و فیلم موبایلی «طلوع ماه» نیز هم‌زمان با ایام بدرقه به همت مدیرت پروژه‌های ایران و همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به گسترده‌تر کردن حوزه تأثیر سینما در ثبت این رویداد تاریخی نگاه ویژه دارد.

اکنون مراسم باشکوه تشییع رهبر انقلاب در تهران به پایان رسیده و دوربین‌ها آرام‌آرام از خیابان‌ها جمع می‌شوند، اما کار اصلی فیلمسازان تازه آغاز شده است. صدها ساعت تصویر باید مرور شوند، روایت‌ها باید شکل بگیرند، شخصیت‌ها انتخاب شوند و از دل انبوه تصاویر، فیلم‌هایی ساخته شوند که شاید سال‌ها بعد، یکی از مهم‌ترین اسناد تصویری این روز تاریخی به شمار آیند.

■ تشریح حال خونین‌دلان در ۲ روایت

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های اعلام شده، مستند «حال خونین‌دلان ۱۲ پهلوان جهان» به کارگردانی بهروز افخمی است. اهمیت این پروژه تنها به ساخت یک مستند تازه محدود نمی‌شود، بلکه به امتداد یک تجربه تاریخی بازمی‌گردد.

افخمی در سال ۱۳۶۹، یک سال پس از رحلت امام خمینی(ره)، مستند «حال خونین‌دلان» را ساخت، فیلمی که برخلاف بسیاری از آثار آرشیوی آن دوران، تلاشی می‌کرد به جای ثبت صرف مراسم، حال و هوای جامعه و احساسات مردم را روایت کند. اکنون او پس از سه دهه، دوباره به همان تجربه بازگشته است.

انگونه که افخمی توضیح داده است، مستند تازه نیز صرفاً گزارشی از مراسم نخواهد بود، او این‌بار روایت خود را بر حضور میهمانان خارجی بنا کرده است، افرادی که از کشورهای مختلف برای حضور در مراسم به ایران آمده‌اند و تجربه شخصی آنها، ستون اصلی روایت فیلم را شکل می‌دهد.

«حال خونین‌دلان ۲» به تهیه‌کنندگی میثم کریمی و با حمایت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در حال تولید است و به نظر می‌رسد یکی از نخستین آثاری باشد که با نگاهی سینمایی به این رویداد خواهد پرداخت.

■ حوزه هنری؛ یک عملیات گسترده مستندسازی

در کنار پروژه افخمی، یکی از مهم‌ترین برنامه‌های در حال اجرا، پروژه حوزه هنری است که با مدیریت و مشاوره رضا میرکریمی شکل گرفته است.

میرکریمی اگر چه در سال‌های اخیر بیشتر با آثار داستانی شناخته می‌شود، اما فعالیت حرفه‌ای خود را از مستندسازی آغاز کرده و تجربه مدیریت پروژه‌های گسترده فرهنگی و سینمایی را نیز در کارنامه دارد. آنچه در حوزه هنری در حال انجام است، تنها ساخت یک